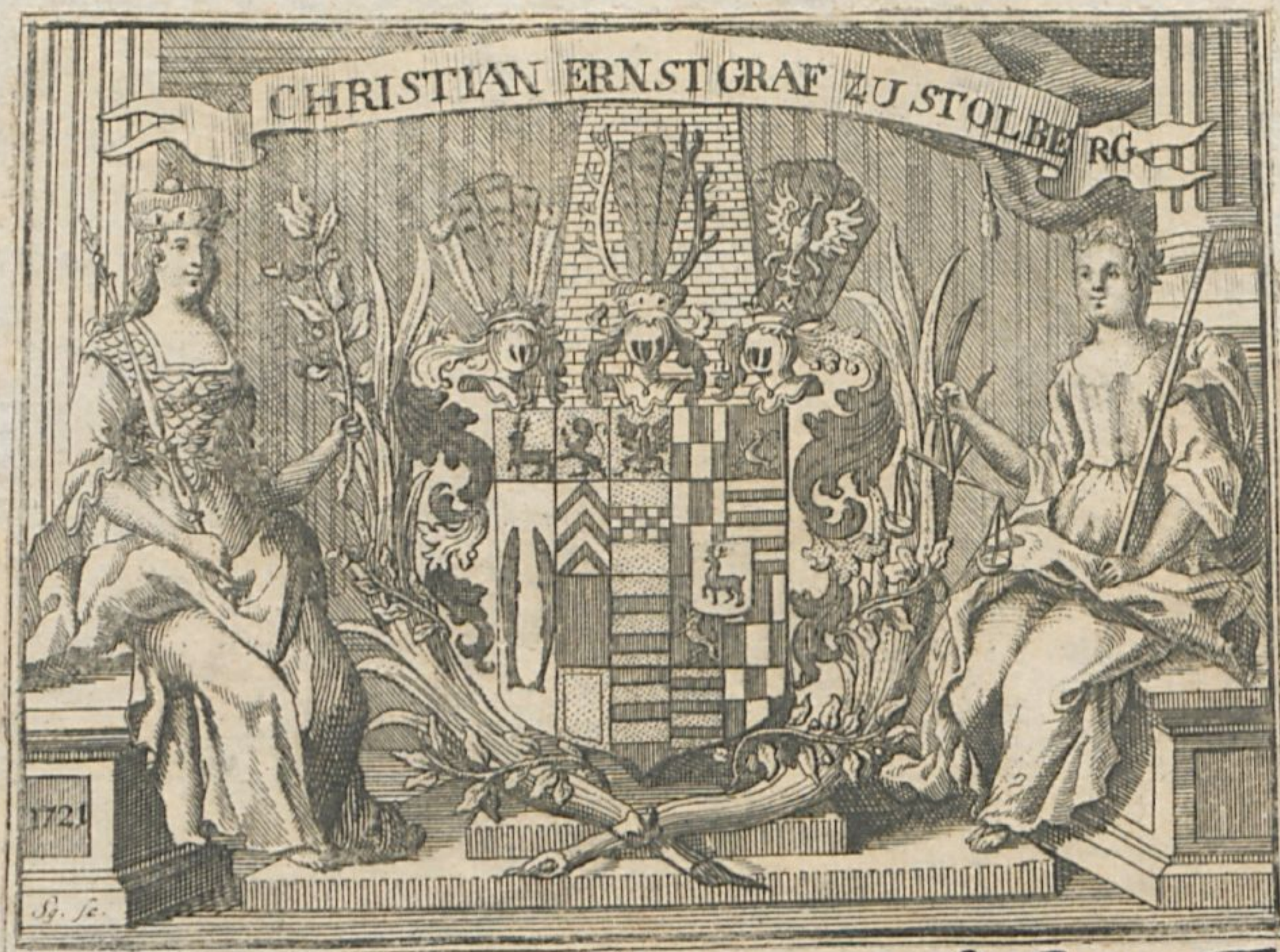

M R

1. Sam: Huber, Sonderbriefte und antwort auf 8. Jac: Heilbrunner Sonderbriefte. 1597.
2. ejurdem, Sonderbriefte an die Stadt Zübing. 1597.
3. Jac: Heilbrunner Sonderbriefte an Sam: Hubern. 1597.
4. ejurdem, schiffleuse rat feldiung wider Sam: Hubern.

EXPLICATIO

ET CONFUTATIO CAL-
VINIANI ET FRAVDV-
LENTISSIMI DIA-
GRAMMATIS.

De Controuersia in cœ-
na Dominica,

SVBIVNCTVM EST EI EX OP-
POSITO LUTHERANVM
DIAGRAMMA.

Samuel Huberus, D.

2. Cor. 11.

*Nam eiusmodi Pseudapostoli, (vt sunt Caluiniſtæ) operarij dolofi ſunt,
transformati in Apoſtolos Chriſti. Et non mirum: Ipſe enim
Satanas transformatur in Angelum lucis. Non ma-
gnum igitur ſi Miniſtri illius perſonam in ſe,
transferunt, quaſi ſint Miniſtri iuſtitie.
Quorum ſinis erit iuxta
opera eorum.*

VRSELLIS,

Excudebat Nicolaus Henricus

Anno 1599.

REPUBLICA

DEI

FRANCORUM

LIBERTAS

ET

CONSTITUTIONES

REPUBLICAE

FRANCORUM

LIBERTAS

ET

CONSTITUTIONES

FRANCORUM

LIBERTAS

ET

CONSTITUTIONES

REPUBLICAE

FRANCORUM

LIBERTAS

ET

CONSTITUTIONES

Ad Lectorem.

DIAGRAMMA à quodam versuto Calvinista in aliquorum
teritur manibus, insidiosè compositum ad inescandum sim-
pliciores: quanquam quòd sciam Typis non sit excusum. Ut
id confutarem, operæpretium duxi. Confutandi autem vna &
maxima est ratio, ut insidię sectæ huius aperiantur, quibus utitur in
obscurando statu controuersæ: ibi enim Basiliisci in suas speluncas
potissimum struunt. Boni consule Lector, & aduigila
tu quoque, ne iste Antichristus magnæ Apo-
stasiæ & vltimæ atq; in Occidente
dominaturæ, nos obruat.

Vale 1598. 12. Decembris.

Samuel Huberus D:

A 2

Diagramm

**DIAGRAMMA CALVI-
NIANVM.**

Christus, qui est omnipotens & ipsa veritas dixit:
HOC EST CORPVS MEVM.

Corpus meum pro vobis traditur.	Ergo	Verum non signi- ficatum.	Ab utraq; parte conceditur.
Instantia. At verum Corpus: quia pro nobis traditum.			
At traditum visibile, tangibile, non Marcioniticum, non Ubiquitisticum.			

M O D I S.

Corporaliter: Ore: Intra nostra corpora: Inuisibiliter, supernat: Hoc simpliciter credendum, & modus Deo concedendus.	Spiritualiter: Fide: Corde & Anima: Hoc testantur sacre littere:
Obi. At nostra fides nititur promissione. Hic nulla promissio. Ergo nulla fides. Sed opinio & phantasia humani cerebri. Ergo haec doctrina vana, ficta & falsa.	Obi. At hoc Zuinglianum, & Calui- nianum. Imo Christianum, qui habemus certam promissionem: per fidem Christus in- habitat in cordibus nostris.

A Q V I B V S.

Pij & impij	ad vitam, ad iudicium.	Solis fidelibus: quia ipsis Christus promissus est, Te- stam: Ergo bona hereditur.
Obi. At Christus iubet omnes accipere. Ergo omnes debent accipere.		
Resp. Christus requirit ab omnibus fidem & poenitentiam: Ergo omnes agunt poe- nitentiam & credunt.		
Contrarium docet Scriptura & testatur experientia.		
Deberent quidem omnes agere poenitentiam, & credere. Sed, &c.		
Quare, si non volumus errare, contineamus nos intra cancellos verbi Diuini.		

EXPLICATIO⁵

ET CONFUTATIO HVIVS
DIAGRAMMATIS.

Christus qui est omnipotens
& ipsa Veritas dixit:

SARCASMVS est Scoticus Calvinistæ, contra illa fundamenta nostra, quibus Sectæ huius oppugnamus blasphemias. Induit iam Diabolus, vt Christo & nobis illudat per Ironiam & Sarcasum illa ipsa arma, tanquam pro se potius quàm pro nobis militantia.

Hanc impudentissimam libidinem rectè appellat Paulus Spiritu-
lia malitiæ in Cœlestibus, Ephes. 6.

Prædicamus autè, & coniungimus etiam simul omnipotentiam
& veritatem Christi in Sacramenti huius Institutione, vt sciamus
simpliciter esse credendum & adhærendum verbo testatoris: vt po-
te, vbi promittenti nec veritas in promittendo, nec potentia in
præstando, deest. Hic stamus & pugnamus contra omnes Sacra-
mentarios.

Caluiniani contra in Christo vtrumq; negant, & palam hoc,
quod negent demonstrant, dum suam, ad ingenij humani captum
& lubrum, excogitatam glossam, testamento testatoris ingerunt:
Nunquam id facturi, si in testatore veritatem & omnipotentiam
verè agnoscerent.

Hoc est Corpus meum:

VOcùla H O C complexum continet rei visibilis & cœle-
stis & terrestis. Nam Christus accipiens panē fregit, bene-
dixit, & dixit, Accipite & comedite, hoc est Corpus meum.
A 3. Hyper-

ἡ ἀπαγγελία ergo, HOC EST CORPVS MEVM, accipiendum est, & exhibitio est huius rei, de qua testatoris Verbum prædicat, & insuper non mutile sed integrè: adeò vt demonstratiuum HOC, æquè præbeat corpus atq; panem, & vtrumq; in eadem rei exhibitæ præsentia. Ideoq; etiam illud quod per HOC prædicatur, indiuise in suo integro complexo editur.

Corpus meum pro vobis traditum.

Rectè hoc. Vbi impostor etiam intelligere debeat, cum corpus illud sit pro omnibus traditum, 1. ad Tim. 2. Rom. 8. Quòd etiam omnibus in Sacramenti huius exhibitione distribuatur.

Ad imposturam autem pertinet, quòd præceptum de Edendo & Bibendo penitus omittit: Nam sic eò commodius inanem suam repræsentationem corporis Christi introducere potest.

Ergo: Verum Corpus & non Significatiuum.

Hoc nos concedimus. Impostor autem voce (Significatiuum) insignem fabricat fraudem ad corrupendum statum controuersie. Nam simulat reijci à se Zuinglianum illud SIGNIFICAT: quapropter imperitis persuadere conatur, quasi controuersia hæc amplius nulla supersit: negat itaq; esse significatiuum, corpus in cœna.

Aliud autem est de voce SIGNICAT contendere, & aliud de corpore significatiuo. Significatiuum enim idem sonat quod typicum. Nunquam autem aduersarios accusauimus de corpore typico, quod in cœna tale statuunt, & quod significare debeat corpus aliud incarnandū & passurum. De hoc, inquam, nulla mota est
contro-

controuersia. Sed de Zuingliana expositione in copula **EST**, per modū significandi, est controuersia, vbi ita eam explicant, Hoc est corpus meum, id est, hoc significat corpus meum, atq; addūt simul, significari absentissimū in remotissimis cœlis corpus Christi. Hac testamēti Iesu Christi corruptione, Christum submouerunt cœna, & relegarunt in supremi cuiusdam cœli habitaculum, vbi à nobis specularando & cogitando, & in Sacramento significatione Symbolorum tantum considerandus sit. Istud **SIGNIFICAT**, fundamentum omnium blasphemiarū contra testamentum Iesu Christi filij Dei retinet Author iste sibi cum socijs suis commune: aut si damnet, non debeat his vti strophis, sed disertè illam Zuinglij blasphemiam manifestare & explodere.

Nam hic status semper fuit, & adhuc est in certamine Sacramentario: Nam Christi corpus in cœna verè distribuatur vescentibus, *Status controuersia* an verò absens significetur tātūm typo & simbolo panis? Aut quod idem est: Num in cœna tātūm sit corpus Christi significatum simbolo, & sui existentia absens? An verò adsit & distribuatur reali præsentiā vescentibus pane fracto seu distributo? Eadem ratio est de poculo & sanguine Christi.

Addendum insuper etiam hoc: Si maximè significatiuum seu typicum quoddam corpus in cœna, hic autor videatur auersari: Constat tamen quòd præcipui Ecclesiæ illius Doctores corpus Christi in phantasticum aliud verèq; Marcioniticum, & in proprium aliud distinxerint. De quo vide verba illorum in Clangoribus meis editis contra Bezam, clang. 2. Atq; ita neq; hac in parte nobis eum Marcionitis Calvinianis conuenit.

Ab vtraq; parte conceditur.

IN multis quoad cœnam **DOMINICAM** generalia quæ sunt, conuenitur: At in hoc, vbi propria est sedes controuersia, quam iste veteratoriâ fraude omisit, summa semper est

est dissensio. Figmento itaq; deludit simplices de consensu quem collocat in ludibrium suum corrupti status.

Instantia: At verum corpus:
quia pro nobis traditum.
At traditum, visibile,
tangibile, non Mar-
cioniticum, non v-
biquisticum.

- P**ER hanc instantiam suum iam aperit dolum. Quapropter hic obseruandum:
- I. Quod concedamus, corpus Christi pro nobis traditum, esse verum corpus, & non Marcioniticum. Marcioniticum enim idem est quod apparens corpus κατὰ φαντασίαν: Sicuti constat tale corpus à Marcione Hæretico attributum Christo. Ideoq; Marcioniticum opponitur corpori vero: Et hoc conceditur: illud verò improbatur.
 - II. Deinde veritas corporis dominici in se considerati habet proprietatem hanc verè, vt sit visibile & tangibile. Nam iterum hoc opponitur corpori phantastico.
 - III. Tertio, Hoc verò iam tenendum est quoq;, illud corpus habere à Diuinitate communicatas sibi proprietates, & in throno sedere omnipotentia, iuxta quas illud, quod in se manet verum corpus in omnia sæcula, mundi tamen elementa longè lateq; superat. Vnita enim est caro τῷ λόγῳ per quem conditi sunt χρόνοι καὶ θρόνοι & vniuersa sæcula, imo etiam propositum sæculorum. Col. 1. v. 16.
- Non ergo creator horum illis est obnoxius, nec à creatis suis captiuus tenetur, vt non supra & extrà illa omnia regnet, nec se illigauit, vt humanam naturam in vnionem personæ assumptam, iuxta
- Diui.

CALVIN. DIAGRAM.

Diuinitatis suæ potentiam nõ possit glorificare aut exemptam à Sæculi huius legibus non possit sistere vbicunq; vult, & idcirco etiam dare corpus inuisibiliter: licet in se sit illud ipsum visibile. Sunt enim condita per eum visibilia & inuisibilia, Col. 1. Maius insuper hoc est & potentius quàm regulæ mundi ferre possint, quod Logos qui incommutabilis in sua natura manet, factus (factus inquam.) tamen est caro: vbi illud, ἐγένετο indubitatum habet certitudinem, carnem hanc diuina virtute semper esse repletam & efficacem.

Ille ipse enim, qui manet Deus laudandus in secula (Rom. 9. v. 5.) factus est caro, & idcirco de homine isto nato ex Maria Virgine dicimus prædicatione vera & propria (licet inusitata in rebus mudi,) quòd sit Deus. Infinitum factum est caro, & non desijt tamen esse infinitum, neq; finitum quod à Logo assumptum est, cepit fieri finitum. Nihil hic factum est vt desineret esse id quod prius erat, sed vt id quod iam fiebat & assumebat Logos, à Logo æterno extolleretur in thronum Dei, humanitate nimirum assumpta in Deum.

Respicientes itaq; hanc Vnionem Hypostaticam propter quam hoc corpus sedet in throno Dei, non est Marcioniticum, statuere & credere quòd Christus verum suum corpus det in cœna: Sicut etiam Euangelistæ non Marcioniticum tradebant corpus, cùm docebant, quòd ambulavit in aqua, quòd ascenderit in sublime, quòd ingressus sit ad Apostolos; & quòd factum sit inuisibile, Luc. 24.

Neq; est Vbiquisticum: quo rei & verborum portento illud Ecclesia nostræ affingunt, quasi corpus tradamus tale, quòd omnibus suis amissis & abiectis proprietatibus cum extensione quadam diffundatur in omnia cœli & terræ loca. Bestiæ illæ nec quid Deus nec quid vnio personalis sit, intelligunt. Quo fit, vt Christum Deum esse nolint prius credere, quàm Maiestatis ipsius opera redaxerint ad regulas has mundi, eamq; humanæ rationis arbitrio & dominio penitus subiecerint. Et ne sic quidem Deum agnoscent, sed potius contrarium moliuntur, ne Deum agnoscere cogantur.

Quartò. Iam manifestum, dum Corpus Christi non credit hic Autor in cœna esse, nisi Marcioniticè adsit, quòd præsentiam eius statuatur, significationemq; approbet Zuinglianam, quam tamen mirabili artificio occultare, & eo modo per fraudem ad similitudinem nostræ confessionis clam adrepere seu accedere voluit.

B

Quin-

IIIIo

Quintò. Cum Logos sit factus caro, in qua omnis Dei plenitudo habitat corporaliter, Col. 2. Nullum agnoscimus Logon, nisi ubi etiam sit corpus, quia nolumus deuidere Logon in partem aliquam infra & seorsim existentem, & sic separatam à carne, & in partem aliam supra cum carne coniunctam.

Nam Logos quantus quantus est, (nullam habet diuisionem & dimensionem:) factus est caro, neq; vnquam vllum inter Diuinitatem & carnem eius interuenire potest locorum & temporum interstitium.

Sequitur ergò dari nobis corpus Verum in Coena & non Mazcioniticum.

Modus.

Quasi de Corporis praesentia conueniat, iam subiungit controuersiam de modo sumptionis. At si in confessione praesentiae esset consensus, nulla opus esset demonstratione de duplici modo ostendendo: nulla enim ibi esset controuersia.

Nam si absit corpus Christi, vtrò sequitur absentiam eius symbolicè adumbrari, & mente tantum seu imaginatione considerari quod appellant fidem & spiritualem sumptionem: Vicissim si adsit, necesse est eius praesentiam cum symbolis exhiberi, & cū symbolis accipi. Non ergo in modo Sumptionis sedes est controuersiae, sed in ipsa dissensione de corporis vel absentis vel praesentis veritate.

DE LV THER AN IS.

Corporaliter.

Ita. Et opponitur (corporaliter,) fraudulentæ Spiritualitatis quam Aduersarij fingunt, vt veritatem rei auferant. Et licet uocula hæc positiuè sumpta asperè sonet: attamen oppositiuè ad diuendas Aduersariorum fraudes, omitti non potest.

Nam

Nam opponitur sicut τὸ ὄντως reuera existens & præsens, τὸ φανταζομένον, quod imaginatione tantum præsens fingitur menti:

Ore.

ITa: Ore autem accipi dicimus, quia panis & corpus vnum faciunt HOC, quod Christus dedit comedendum, vt sciamus panem non esse absq; corpore, & corpus non accipi in cœna absq; pane. Quapropter opponitur versuto ludibrio de sumptione corporis, corde & anima, vbi Aduersarij exclusa prius rei veritate, postea quasi non exclusissent, rei absentis substituunt imaginationem in anima, vt cum per cogitationem & imaginationem præsentem animo meo facio Iulium Cæsarem, Alexandrum Magnum, &c.

Intra nostra corpora.

Satis erat cum dixisset, ORE: Hoc autem adijcit Sycophanta, vt suspicionem inijciat de corporis Dominici in stomacho nostro digestionem & concoctionem, vt per hanc calumniam inuisam reddat confessionem nostram.

Constat autem adhuc, quomodo Beza fuerit confusus Mumpelgardii in obscuro isto conuitio.

Inuisibiliter.

Verum.

Et supernaturaliter.

Verum etiam hoc, & opponitur Capernaiticæ voracitati, & vendicat Christum suum operantem mysterium, non modo huius seculi consueto, sed in vnione hypostatica & modo celestis

Hoc simpliciter credendum & modus Deo com= mittendus.

R Eſt hoc de modi executione, qui Deo ſupra, extra, atq; con=
tra naturæ noſtræ captum per imperueſtigabilem ſapientiam
atq; potentiam operanti, committendus eſt.

Cæterum quoad modum dationis, vt fides habeat ſuum obiectū,
illum Chriſtus ſatis patefecit, vt infra indicabitur. Simpliciter
autem ideo credendum; quia fides in ſuo correlato nihil habet, niſi
pulum & obrizum illud aurum verbum Dei, quod ſecum aſfert
donata & legata à Deo, & ſpirat ſimul ex ſeſe per ſpiritum Sãctum,
veritatem & omnipotentiam. Huic verbo nihil ſinit fides adimi,
neq; etiam aſſui. Correlato enim ſuo vitiatò vel corrupto, iam fi=
des amplius fides non eſt, nec non quo magis eius attenuatur obiectum,
vt noſtræ quadret rationi, eò minus fit fides. Manet enim
hæc vt ſit ἐπιόρασις eorum, quæ non videntur, ſed iuxta verbum
ſimpliciter creduntur: ſicut Maria dicebat ad Angelum nuntian=
tem impoſſibilia ſecundum mundum: Ecce ancilla Domini fiat
mihi ſecundum verbum tuum. Luc. 1.

Hebr. 11

Obiectio: At noſtra fides nititur promiſſione.

O Biectio hæc à Calvinianis confeſſionì noſtræ oppoſita non
tollit fundamenta noſtra, ſed ſtabilit. Promiſſio eſt legatum
vel bonum illud in teſtamento Ieſu Chriſti his verbis nuncu=
patum: Accipite panem, dedit eis & dixit, Accipite comedite, hoc
eſt corpus meum. Hanc promiſſionem aſpicit fides. Et ideo eſt fi=
des

des, quia promissionem habet ex Deo in verbo, & talem promissionem, quæ sua plenitudine suæq; dispensationis ratione, omnem sapientiæ nostræ superat, imo calcat captum & intelligentiam. Quapropter nutritur fides & tantum in illo promissione verbo, cæca omnino & surda ad omnia mundi impossibilia

Hic nulla promissio. Ergo nulla fides sed opinio & phantasia humani cerebri. Ergo hæc doctrina ficta & falsa.

Obserua hic probè, non consequens, sed antecedens in isto Enthymemate, esse ab Aduersarijs probandum. Diaboli autem est sibilus per collum Calvinistæ huius, negare promissionem corporis & sanguinis Christi in cœna. Suprà enim demonstrata est promissio, legatum nimirum huius testamenti. Cur non potius negat vllum vnquam à Christo conditum esse testamentum? Eadem enim fronte, Eadem conscientia, eademq; audacia id facere potuisset.

Vanam itaq; & falsam appellat hanc doctrinam, non quòd fides nostra careat promissione corporis & sanguinis Christi in testamento: sed quia furiosus in neganda Christi Iesu veritate & omnipotentia, ipsam promissionem de nihilo habet.

Obiectum fidei.

Quod si autem antecedens esset verum, iam per bonam consequentiam efficeretur omnino, nostram fidem nullam esse.

Atq; hoc ipsum contingit Calvinistis, qui verbum testatoris testamento expungunt & sui cerebri phantasiam, quæ nihil nisi defectio est à Deo, & rebellio aduersus Deum in illud sanctuarium Dei ingerunt, cui etiam credunt: atq; iam in illis recumbit, quòd ad nullam

nullam habeant fidem. Et sicut opinionem tantum & flatum habent cordis sui, cui credunt, ita etiam vitam & salutem in eo & per id nullam participant. Datur enim Spiritus Dei spirans vitam, per prædicationem verbi, quod solum etiam est constitutum ut sit obiectum fidei, apportans nobis Christum in æterna & vitali luce. Vnde auditus fidei appellatur tota salutis nostræ ratio, Gal. 3. v. 5.

Non ergo, in nos tantum conuiuium hoc iaculatur, sed in ipsum filium Dei qui extra & contra phantasia[m] hominis, isthac ita instituit. Irridet deniq; omnes hos qui simpliciter verbo testatoris credunt, & credunt fieri, quod dixit, omnipotentissima eius potentia & veritate. Et hoc proprie est agere Calvinistam.

A quibus.

Hic respondendum erat. Ab omnibus accipi; quia accipiendo omnes edunt & bibunt id ipsum, quod sumto pane & sumto poculo edere & bibere iussit & instituit Christus in cœna.

Non enim cœna in sua substantia variatur, ut alij aliud accipiant edant & bibant, si maximè ipsi sumentes respectu fidei & incredulitatis sint alij atq; alij.

Nec conuiuæ ad complementum perfectionemq; substantiæ in cœna aliquid secum afferunt, sed sumunt id, quod cœna est Domini, ex munificentia & instituto Domini.

Accipiunt itaq; omnes vnã eandemq; cœnam, vnum eundemq; que cibum & potum. Quapropter ad omnes vniuersaliter vnum de eadem re extèditur præceptum: Accipite comedite, hoc est corpus meum. Concluditur deniq; cum vnum idemq; omnibus datur, & omnes accipiant illud ipsum, quod accipitur accepto pane, quod omnes accipiant corpus Christi.

Ap[er]t[ur]a ad Vi- tam.

Non

Non quòd solis aliquibus instituta sit cœna ad vitam, aut quòd corpus Christi aliquibus duntaxat sit traditum ad vitam: sed traditum ad vitam: sed quòd eo, quod pro omnibus est traditum, & in cœna sumentibus panem omnibus distribuitur, soli illi ad vitam fruuntur, qui credunt, atq; sic soli vitæ fiunt participes vt in Christo viuunt: nam per fidem viuunt in eo, quem sumserunt. Quo fit, vt his solis sit cœna efficax ad vitam.

Ab impijs ad iudicium.

Non ex aliqua prædestinatione instituentis, aut ex vi corporis Domini, in sua propria & natiua efficacitate: sed quia non dijudicant corpus Christi, 1. Cor. 11. Vnde sibi iudicium consciscunt. Conculcant enim incredulitate sua sanguinem testamenti & afficiunt contumelia Spiritum Sanctum, Heb. 10.

Obiectio: At Christus iubet omnes accipere: Ergo omnes debent accipere.

Est bona obiectio, & firmam habet consequentiam à relatione inter Dominum & Seruum, imo inter Redemptorem & peccatorem. Occultat autem nequam ille obiectioem planiorem, quæ ita sonare debeat: Omnibus vescentibus in cœna dat Christus corpus suum: Ergo omnes vescentes illud accipiunt. Hoc nos statuimus, & idcirco constantissimè credimus, quòd indifferenter, omnes vescentes in cœna accipiant corpus Christi.

Resps

Resp: Christus requirit ab omnibus fidem & pœnitentiam; Ergo omnes agunt pœnitentiam et credunt, Contrarium docet scriptura et testatur experientia: Deberent quidem omnes credere, sed non omnes credunt.

Obiectionem antea positam per hanc dilutionem conatur instantiam. Erat autem instantia, ut conformis esset obiectioni, ita instruenda: Christus requirit ab omnibus fidem & pœnitentiam: Ergo omnes pœnitentiam agere & credere debent. Hanc consequentiam concedimus, sed fecit desultorius hic spiritus aliam consequentiam, ut videre est in textu, quapropter obiectionem nullo labe factavit apice.

Porro quod non omnes pœnitentiam agant & credant, certum est. Licet autem non credant: non tamen incredulitas hominum fidem Dei irritam facit, Rom. 3. Item: Deus manet fidelis & se ipsum negare non potest, 2. Tim. 2.

*Præsentia
Christi.*

Quapropter non sic concludere licet: Impij in sumptione cœnæ non credunt: Ergo non sumunt corpus Christi. Veritas enim præsentia corporis Dominici, non consistit in hominum fide, sed in incommutabili, & inuariabili, atq; sacrosancto instituto testatoris & promisso, atq; adeo in ipsius testatoris DIXIT: quod ad nullam

nullam sumentium conditionem, quæ testato aliquid perfectionis aut cōplementi addere debeat, relatum est. Non enim conditiona-
 le fundamento & incerto substantia Sacramenti est imposta, sed
 absolutæ, in sese consumatæ, & inuariabili institutioni, idq; in N.B.
 hunc finem, vt certa esse possit sumtio, & verus reatus cadat in eos,
 qui indignè accipiunt.

Similitudo præcepti de agenda pœnitentia huc vltra quadrare non potest, quàm quod vtrinq; aliquid iubetur fieri, ibi accipere & comedere, hîc verò pœnitentiã agere: atq; vtrinq; hoc quidem fieri potest, vt non omnes id, quod Christus accepit & edendum dedit, edant, & vt non omnes etiam pœnitentiã agant: aliud est autem & contrarium omnino, cum id sumitur, quod sumere iussit Christus, & ea ratione edendo obedientia præstatur, in non præstanda autem pœnitentia desideratur obedientia, & non fit quod fieri iussit Deus. In cœna, cum iubetur homo sumere quod datur, tum illud ipsum accipit quando datur, & quod debuit sumendo facere, id fecit, & accepit quod Christus dedit.

Breuitè, præceptum Christi in cœna dirigitur ad obedientiam edendi & bibendi, & non ad faciendum, vt edendo & bibendo corpus & sanguis Christi adsint. Vnde fit, vt incredulitas substantiæ Sacramenti, in quo continetur corpus et sanguis Christi, nihil decerpit. Obstringuntur itaq; impij reatu inobedienciæ, si non accedant, vt edant et bibant, quod edendum et bibendum porrigitur: nullus autem reatus, quod incredulitate substantiam cœnæ vel euacuarint, vel euacuare possint.

Quapropter Aduersarius si non esset impostor, similitudinem suam ita proponere debebat, vt diceret: Sicut omnes debebant pœnitentiã agere, nec tamen fit, atq; idcirco sequitur, pœnitentiã nunquam actu esse Vniuersalem in omnibus: ita omnes hõ-
 debebant efficere per fidem, vt daretur corpus Christi in
 non omnes credunt. Ergo corpus Christi non omnibus datur. Quis
 vero cruditate similitudinis, si dilucidè proponatur, non videret?
 Fides enim non est actus et causa ex homine ad dandum, sed actus
 Spiritus Sancti per Verbum ad fruendum dato. Nec ideo datur,
 quia sumitur corpus Christi: sed ideo sumitur quia datur, & idcirco
 opus est, vt ordine causarum datio præcedat sumtionem. Sicut le-
 gimus

gimus in verbis eius hunc ordinem: Christus accepit panem, FREGIT ET DEDIT EIS. Et dicit: ACCIPITE COMEDITE HOC EST CORPUS MEVM. Dabat itaq; omnibus vnum atq; idem nempe corpus suum, & postea accipiebant a postoli illud ipsum quod dabatur. Nec faciebant datum sumendo (sicuti etiam vt id facerent iussu non erant) sed accipiebant datum, & nisi prius in ipsa datione praesto fuisset, non accepturi fuissent. Satis de vanitate huius argumenti Calviniani, quo tamen maximè turgent.

Adde etiam hoc ipsorum vanitati Dicunt quòd omnes edere deberent corpus Christi: Benè: Sed quare vicissim ex ijs, num corpus Christi pro omnibus sit traditum, adeò vt vnusquisque corpus Christi edere debeat pro ipso verè traditum? Hic capti narent: negant enim corpus Christi pro omnibus esse traditum: Si non pro omnibus traditum, nec etiam omnes, sed illi tantùm sumere debent, pro quibus id traditum est. Vbi ergo obedientia, quam sumendo omnes praestare debent? Neque etiam sine decumana fallacia ex suis fundamentis asserere possunt, quòd omnes debeant poenitentiam agere: cum ex opposito affirmant, plerosq; homines conditos esse à Deo ad perpetuam ceterpitinam, in quibus eandem quoque Deus ipse quotidie efficiat & operetur.

Ergo omnia vana ficta & falsa quae à Calvinista hoc ad solutionem obiectionis sunt allata.

CALVINIANI,

Spiritualiter.

Non improbamus hanc vocem spiritualiter, si carnali & Capetnaitico modo duntaxat opponatur. Nam sic intelligitur modus innisibilis, incomprehensibilis, & ineffabilis. Harpyis autem istis vox spiritualiter aliud significat, nempe rei, quae ex intuitu testatoris praesens est, exspoliationem, & à verbo separationem

tionem seu fugam ad occultas verboque oppositas speculationes.

Quocirca hoc suo inuento de spirituali manducatione introducunt inanitatem Symbolorum. Hic spiritus, qui semper spiritualia crepat, est coruus ille, qui extra arcam Dei, in qua se Deus nobis patefecit, circumuolitat, & spiritualia nuncupat omnia illa, quæ vago volatu extra Verbum & contra Verbum comminiscitur & crocitat. Subuolat hic Spiritus relicta cœna & arca Testimonij in cælum, vt Christum spiritualiter quærat, quem apud verbum suum in terris contumeliosissime fastidit & contemnit.

Fide.

Fides est huic Spiritui. 1. Quæ faciat omnia, adeò vt nihil à Deo factum sit, nisi fides faciat, vt factum sit: stupenda itaque fraus committitur in voce hac, irridendi & abrogandi omnia quæ Deus fecit & instituit, ne saluum & incolume maneat obiectum fidei, quod versatur tantum in ijs, quæ DEVS pro nobis fecit & perfecit, imò eò omnia mahinatur, vt ex DEO nihil penitus salutis nostræ demonstratur.

2. Fides hæc Calviniana sese effert extra verbum & supra verbum & supra Deum ipsum, dominariq; vult pleno imperio in omnibus. Nam verbum & promissiones Dei huic spiritui nihil valent, sed extra verbum personat fidem, fidem. Quæ verò illa fides? Responderetur, hæc est: vbi hic spiritus sua habet insomnia, imò furias & cadauerosa veteris Adami opiniones, & verbo ex diametro repugnantes: & est fides talis inuenta, quæ est ad extirpandum fidem veram. Nihil à Diabolo excogitari poterat tum fraudulentiùs tum perniciosius.

3. Tamen fidei omnia tribuant: hoc tamen artis illorum præcipue, vt per hanc nihil sinant homini coram communicari, sed speculationem tantum ex ea faciant rerum absentium. Et hic quidē in cœna Christum primùm longissimè à cœna sua ablegat, eo ablegato, tum dicunt fide accipiendum esse, nec prius tamen, quam

quàm ad ipsum extra cœnam subuolauerimus in cœlum cœlorum
altissimum. Nihil verò huic fidei demonstratum est aut obiectum
in hac cœna ad credendum. Obiectum itaq; fidei ipsorum nihil est
aliud, quàm Apostasia à Deo & verbo ipsius: atq; hic regnat adora-
tio bestia et cultus Antichristi vltimi, & hic impletur character &
nomen bestia $\chi\epsilon\varsigma$. Apoc. 13. Quadratenim et re et numero vox
 $\chi\alpha\omicron\varsigma\alpha\sigma\iota\alpha$.

Corde & anima.

Cor & animam intelligit id quod prius (spiritualiter) dixerat
Anima autem & cor licet ad salutarem acceptionem thesauri
huius viuifici aperiri & illuminari debeant: attamen non sunt
organa, quibus substantia Sacramenti absq; ministerio corporali sic
accipienda. Nam sic legimus: Accepit panem, fregit & dedit eis,
& dixit, Accipite, comedite hoc est corpus meum: Similiter peracta
cœna accepit poculum, &c. Et dicit Lucas: Biberunt ex eo omnes.
Hic certè requiritur os accipiens id quod edere iussit et bibere.

*Duo modi
distincti*

Admonèdum etiam hoc, distinctè & perspicuè esse docendum de
duobus istis modis, altero dandi, altero accipiendi. **MODVS
DANDI EST:** Accepit Iesus Christus filius panem, fregit,
dedit & dixit: Accipite, comedite **HOC EST CORPVS
MEVM, QVOD PRO VOBIS TRADITVR.**
Dans est Christus, quicquid is dat, id virtute dat omnipotenti &
veracissimè: et quicquid **DICIT** se dare, id ipsum dat, cuius
etiam dati veritas et præsentia in dicto et Verbo eius consistit. Quis
quid in cœna dat, tunc dat, cum panem dat: Dans panem **DIXIT**,
Accipite, Comedite hoc est corpus meum. Dat in terris, Dat in ac-
tione cœnæ.

Concurrunt itaq; hic: Christus Iesus autor, dans: panis & cor-
pus, vinum et sanguis, datum: Verbum dantis nunquam non ple-
na omnipotentia verissimum, et plena veritate omnipotentissi-
mum: locus dandi in terris: tempus in cœna: dato pane datur cor-
pus, dato poculo datur sanguis. Hic est dationis modus. Alium
quisquis comminiscitur, effert sese super omne quod Deus aut cultus.

rus dicitur, 2. Thef. 2. Et sedem facit blasphemiarum aduersus testamentum Christi. Quapropter modus dandi cum à testatore sit disertis verbis nuncupatus, fas non est cuiquam creaturæ alium subrogare.

Qui verò alium subrogare conantur, violant & perdunt hi testamentum Christi, et insuper fidei suum verum auferunt & expellunt obiectum. Hæc enim si vera et viua esse debet, ad illum ipsum modum, illamq; modi veritatem, quo Christus dat, tanquam ad vnicū *ἵππος ἄσπεως* suæ alimentum simpliciter astringenda est. Vnde etiam sequitur, quòd Calvinistæ tanto Sacrilegio obnoxij, falsò fidem hic iactitent. Extrudunt enim fidei verum obiectum, & aliud quod ex sese finxerunt, plenum blasphemiarum & odij contra testamentū IESU Christi supponunt.

M O D U S A C C I P I E N D I itidem disertis verbis est *Modus accipiendi.* nuncupatus, **A C C I P I T E, C O M E D I T E.** Modus itaq; est acceptionis accipere & comedere. Atq; istud accipere & comedere directè ad id, quod datur, refertur. Nam ad dantis verbum & præceptum, omnipotentia et veritate eius fulgidum et sacrosantum modus iste accipiendi districtè & vnicè alligandus est. Non ergo cor et anima tantùm in modo acceptionis, sed os quoq; requiritur, quod edat et bibat.

Idcirco quisquis id quod datur querit extra coenam, aut extra panem, et in loco à terris remotissimo, aut in virtute Spiritus Sancti extra modum dandi ipsa institutione consecratum et certò limitatum, aut querit pro corpore corporis efficaciam; is istud accipere, aut isto frui non vult, quod dans dedit, atq; ita summa cum perfidia adhærens pani tanquam nudo et vacuo symbolo et falsis imaginationibus oberrans de corpore Christi, reus fit corporis Christi, & sumit indignè, quanquam incredulitate sua, id quod datur, interuertere, aut partem à parte secludere non possit. Hæc breuiter de utroq; modo, et dignissima notatu.

Aduersarij modum dationis rarissimè in suo loco attingunt, & attractum statim inuertunt atq; abolent, illo quem finxerunt modo acceptionis. Nam cum istum ad captum rationis suæ librarunt et contraxerunt, tum demum de datione aliquid loquuntur, securè & valde securè tunc disputantes, quidnam et quantum et quomodo

Christus dare potuerit: Quicquid rationi eorum in accipiendo non quadrat, plenis id blasphemant buccis, & insuper ipsum in manu dantis primò falsitatis argunt, deinde palàm etiam perne-
gant, & extirpare conantur. Verùm si dationis modum primo lo-
co ponerent, & sanctè obseruarent, vt à Christo est monstratus, vl-
trò omnis ille præposterus, & contumeliosus in Christum sumtio-
nis modus corrueret, & pax fieret in Ecclesia.

Ex omnibus autem liquidissimè constat, quod eò incumbant, omni errorum suorum vi, vt omnipotentiam & veritatem Christi abnegent, quod faciunt astutissimo hoc ordine, vt primò tradant quid & quantum & quomodo iuxta rationis nostræ intelligen-
tiam accipere possimus: Hac mensura facta, iam Christo Iesu filio Dei præscribunt, quid, quantum, & quomodo dare possit. Et de-
nique nulla opus habent fide in isto Sacramento.

Hoc testantur Sacræ literæ.

Contrarium testantur sicuti iam demonstratum.

Obiectio: At hoc Zuinglia- num & Calvinianum?

Verissimè: Zuinglius & Calvinus in hoc differunt, quod Calvinus crassam Zuinglij hæresin stylo politiori vendibiliorem reddidit.

Imò Christianum, quia habemus certam promissionem: per fidem Christus inhabi-
tat in cordibus nostris.

NOB

Non quavis promissio est huius Sacramenti propria, sed illa solum, quam Christus nuncupavit. Atq; hic sonantissime sonant verba promissionis seu Legati in isto testamento. Accipite, comedite, hoc est corpus meum.

Deinde locus, qui allegatur, non loquitur de promissione præstanda, sed præstitæ promissionis effectu & eventu. Eventus autem rei & promissio differunt: Habitare in cordibus nostris est eventus seu effectus, quo iam Christo fruimur. Promissio autem testamenti est, quæ promittit Christum fruendum. Quapropter locus citatus huc non quadrat. Ad hæc testamentum non dat rem iam antè legitimè possessam, sed ius dat ad possidendum rem aliquam. Locus allegatus est de re quæ possidetur. Deniq; non sequitur (vt tacite author hic inferre vult.) Christus inhabitat in cordibus nostris: Ergò in cœna præter panem & vinum nihil datur.

Præterea sarcastice illuditur Ecclesie, cum sic concludunt: Christi corpus in cœna præsens non datur, sed significatur tantùm absens: Ratio, quia per fidem habitat in cordibus nostris. Imò quomodo ibi habitaret, si absentissimus, & quovis absente absentior à nobis est, vt illi docent? Neq; etiam hoc est habitare in cordibus, quando cogitamus de eo, sed cum semet nobis infundit vita & luce sua, suiq; nos per fidem participes facit.

Si valeret consequentia, eadem collectionis vi dicerem: non habitat in cordibus nostris, quia scriptura alibi dicit, Eum ascendisse in cœlum, sedere in throno Dei, & ipsi addunt, cœlo eum esse captum vsq; ad novissimum diem. Si captus est, elici & liberari à captivitate fide nostra non poterit, vt habitet in cordibus nostris: aut si ibi habitet, eiusdem argumenti vi concludi potest, quòd non sit in cœlo.

Sic enim illi argumentantur: In cordibus nostris habitat: Ergò non est in cœna. Itemq;, In cœlo est: Ergò in cœna non est. Et quid opus, vt in cordibus nostris habitet, cum negent ipsius in terris præsentiam, postquam in cœlum ascendit, quicquam prodesse.

Solis

Solis fidelibus.

Falsum. 1. Quia institutio testamenti manifestè reclamat.
 2. Si à fidelibus tantum sumitur corpus Christi, quæritur, quos-
 nam numero et sensu fidelium habeant? Num hos qui credunt
 Christum adesse? At hoc credendum negant. Num verò hos, qui
 eum abesse credunt? At isti nullam habent promissionem de absen-
 tia Christi aut de sumtione absentis corporis Christi. Unde fit, vt
 neutra ex parte fideles constitui possint. Si ergo à fidelibus tantum
 accipitur corpus Christi iuxta Calvinianã assertionem & iuxta eius-
 dem principia, nulli sunt fideles; Sequitur, quod à nemine iuxta
 horum sententiam corpus Christi sumatur.

Quia Christus illis
promissus.

Omisit voculam exclusiuam (solis,) quæ tamen ex cohærentiã
 verborum facile subintelligitur. Nam sectæ est huius doctri-
 na, quod Christus nec missus nec exhibitus sit omnibus sed a-
 liquibus tantum. Contrarium lege Gen. 3. 12. & 22. Esaiæ 53. Luc. 2.
 Ioan. 1. & 3. Ioan. 2. 1. Tim. 2. 2. Cor. 5. &c. Hic aduersarij totum
 abnegant Euangelium.

Si verò non est missus omnibus nec promissus, quis quæreret eum
 in cœna? Quid crederet homo accedens ad cœnam? Non enim par-
 ticipatione cœnæ efficiet, vt Christus sibi promissus sit, sed oportet
 præcessisse prius, quod sit promissus, vt in cœna homo fretus pro-
 missione eum accipere possit. Quantùm verò hoc ludibrium, quòd
 dicunt, solis credentibus esse promissum Christum? Perinde est e-
 nim ac si dicerent, qui conuiuij dapibus fruitor, huic est conuiuium
 promissum. Equidem hoc ex consequente est verum, sed respectu
 antecedentis, antequam conuiuium accumbatur, quæ spes & quæ
 promissio famelicis & quærentibus, (num sibi quoq; aliquid desti-
 natum,

natum sit & appositum) aperta est, ut ausint ad participationem conuiuij accedere? Quapropter manifestum, quicquid Calvinistæ de fidelibus loquantur, meras & sardonicas esse nugas.

Est testamentum: Ergo bona hæredibus.

A Pocopticus impostor mutilus hic est loquendo: quod ideo fecit, ut sua verba huc illuc flectere possit. Sin plenam posuisset periodum, suam ilicò in apricum protulisset impietatem. Poterant autem aliqui semiplena hæc nunciatio ne cogitare, quòd istud vellet dicere: Est testamentum: Ergò bona sunt instituta, & nuncupati, qui hæredes eorum esse debeant. Hoc si vellet, nihil mali esset in hac consequentia: Hanc autem consequentiam in suspenso relinquit, & clam aliam molitur, quæ talis est: Testamentum est: Ergo nemini sunt legata bona, nisi possidentibus ea. Negatur hic consequentia: quia testamentum non refertur ad bona iam legitimè possessa, neq; etiam absolutam habet necessitatem ad euentum possidendi, adeò vt scripti hæredes non possint non hæreditatem possidere: Sed quod in alijs testamentis fit, hinc quoq; similiter vsuuenit, vt multi illam hæreditatem spernant & reijciant. Aliud itaq; est esse institutum aliquem hæredem, ad quem ius hæreditatis ad eundem pertineat: Aliud hæreditatem vsu possidere: Sicut ea de re Paulus quoq; differit, Gal. 4. Ius enim pertinet ad omnes: Possessio solorum est credentium. Qui credit habet vitam æternam, Ioan. 3.

Quare si non volumus errare,
contineamus nos intra cancellos verbi Diuini.

D

Palpa.

Palpabilis fucus. Nam glossas, opiniones, cogitationes, sputa & ronchos hominum obloquentium Deo verbi Divini pingit titulo. Blasphemia hæc est summa: Ex qua Antichristo & *ἡρωσάριος* imperaturo occidentali Ecclesiæ nidus struitur, ut sedere possit in templo Dei.

Raptim.

Sine dubio à vaferrimo & ad decipiendum versutissimo artifice istud ex mendacijs & fraudibus confutum Diagramma excogitatum est. Hæc autem ideo subiecta est clausula, ut callidi Venatoris strophæ eò minus essent conspicuæ aut suspectæ.

FINIS EXPLICATIO
nis & Confutationis.

DIAGRAMMA ALUTERA. NO COMPOSITVM.

Christus Iesus Filius Dei vnigenitus instituit testamentum.
Veritas is est, Ioh. 14. & Potentia Dei. 1. Cor. 1.

Instituit Sic:

Christus Iesus accepit panem, benedixit, fregit & dedit eis, dicens: Accipite, comedite, hoc est corpus meum, quod pro vobis datur, hoc facite in mei commemorationem. Similiter & poculum postquam cœnasset, dicens: Hoc poculum est nouum testamentum in meo sanguine, qui pro vobis effunditur: Hoc facite, quotiescunq; biberitis, in mei commemorationem.

Diui-

D I V I D V N = tur Sententiæ.

ALII.

Omnibus vescentibus in cœna distribui
verum corpus & sanguinem Iesu Christi: cre-
dunt enim verbis testatoris simpliciter, vt
in litera sonant.

FUNDAMENTA.

Verba testamenti.

Testamentum confirmatum morte te-
statoris.

Testatoris veritas & omnipotentia.

Poculum benedictionis, cui benedicimus,
nonne communicatio sanguinis Christi est?
Panis quem frangimus, nonne communica-
tio Christi est, 1. Cor. 10.

Indignè sumentes fiunt rei corporis &
sanguinis Christi, 1. Cor. 11.

MODVS.

Dandi: Accipit panem, dedit, DIXIT,
hoc est corpus meum.

Accipiendi: accipite, comedite, bibite:

Obiectio: At in cœlum ascendit. Resp. lux-
ta sorxœa cœli, quæ propria sunt alterius
seculi, ubi nulla locorum & temporum
huius seculi dimensio est, fieri potest, ut
corpus Christi in terra detur. Alia enim
sorxœa alterius, alia huius seculi, & cœ-
lestium præsentia mundi huius elementis
& localitate intercludi aut impediri non
potest.

ALII.

Non quod verba sonant tenendum: sed si-
gnificari corpus, & non exhiberi aut distri-
bui: Memoriam esse corporis absentis, nec
sumi ab omnibus in cœna. A nemine nisi
fide sumi.

FUNDAMENTA.

Christus Iesus captus est cœlo, quâquam
ibi ei liceat sedere & ambulare.

Non est omnipotens, vt id præstare pos-
sit, quod verba sonant.

Caro Christi prodest nihil:

Non opus est aliqua Christi communica-
tione in terra.

Non omnes credunt.

Alicubi est exponi per SIGNIFI-
CAT: ergo hic quoq;

MODVS.

Fide euolandum extra cœnam, & extra
symbola in cœlum. Hunc modum dicunt es-
se accipiendi corpus Christi, quod absentissi-
mum semper maneat. Dandi modum assi-
gnant spiritui Sancto, qui det cordibus in
terris. Vbi iam notabis, quod horum sen-
tentia detur in terris corpus, quod eorun-
dem sententia non accipitur in terris, sed
tantum in cœlo. Sunt contraria.

Obiectio: Verba cœnæ cōtrarium habet.

Respondet, sunt illa interpretanda iuxta
Metonymiam, ita vt in cœna nihil edatur
quàm panis, & nihil bibatur quàm vinum.

SVM.

S V M M A.

Christum nostram esse vitam, & idcirco hanc coenam instituisse, ut in nobis uiuat. **F**
 Totum se dat, ut omnis perfectio salutis **I**
 ex ipso solo, in quo est plenitudo, sit in nobis. **L**
 Cum corpore & sanguine suo omnia dat **I**
 que ad salutem nostram pertinet, tum se **I**
 ipsum, tum quicquid pro nobis effecit.
 Caro & Sanguis εκ λόγος uiuificam **D**
 habent uim nos saluandi. **E**
 Gratiam esse habendam, quod se nobis **I**
 dat, & beneficium hoc nulla curiosa dubi-
 tatione eneruandum esse.

S V M M A.

Nihil dari in coena praeter elementa.
 Christum non querendum, ubi se nobis
 exhibet, sed querendum extra uerbum.
 In coena nec dari, nec accipi, ubi uerbum
 est.
 In caelo accipi, ubi nullum uerbum est
 promissionis.
 Praesentiam statuere aut nullam aut ab-
 sentissimam, quod idem est.
 Per fidem Christum dari.
 Carnem à λόγος nullā habere uim uiuifi-
 ficam. Ideo etiam non prodesse.

IN EXTREMO IUDICIO.

Ego credidi simpliciter uerbo testamenti
 tui, fretus ueritate & potentia tua, &
 unanimo testimonio trium Euangelistarum
 & Diui Pauli.

Ego credidi sapientiae ingenij humani &
 impotentem te iudicavi ad praestandum
 tantum promissum. Ideoq; etiam uerbo tes-
 tamenti tui sedere & insistere nolui.

D.

FINIS.

AB: 153560

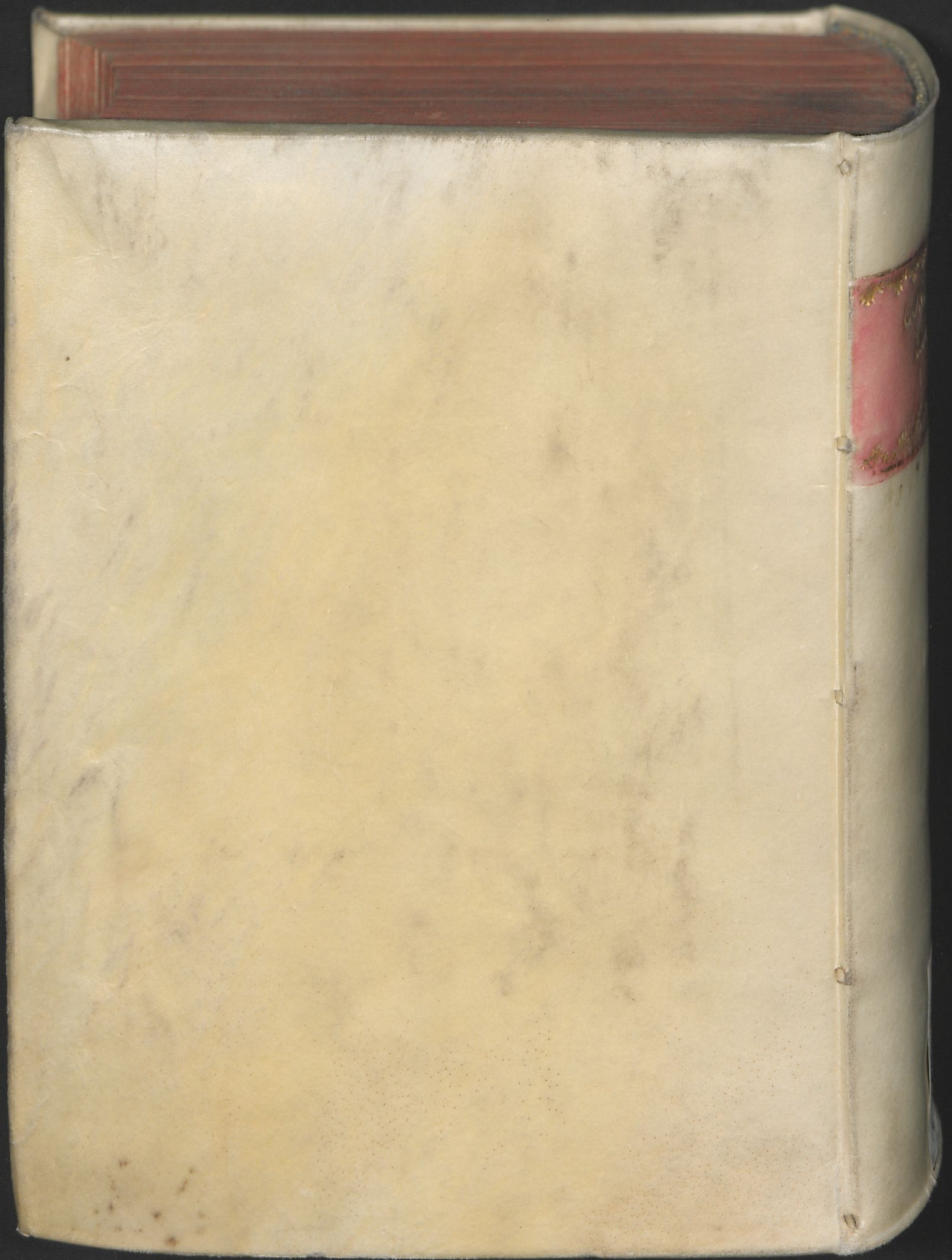
ULB Halle 3
002 814 781

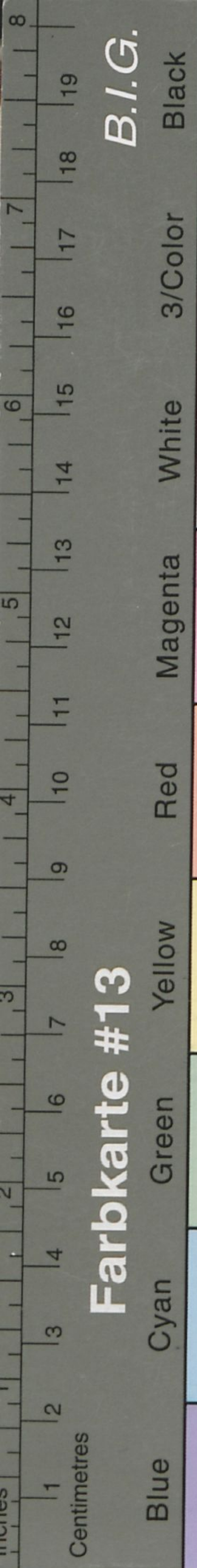

Sb

103

Farbkarte #13

B.I.G.

EXPLICATIO

ET CONFUTATIO CAL-
VINIANI ET FRAVDV-
LENTISSIMI DIA-
GRAMMATIS.

De Controuersia in cœ-
na Dominica,

SVBIVNCTVM EST EI EX OP-
POSITO LUTHERANVM
DIAGRAMMA.

Samuel Huberus, D.

2. Cor. 11.

*Nam eiusmodi Pseudapostoli, (vt sunt Caluiniſtæ) operarij dolofi ſunt,
transformati in Apoſtolos Chriſti. Et non mirum: Ipſe enim
Satanas transformatur in Angelum lucis. Non ma-
gnum igitur ſi Miniſtri illius perſonam in ſe,
transferunt, quaſi ſint Miniſtri iuſtitie.
Quorum finis erit iuxta
opera eorum.*

VRSELLIS,

Excudebat Nicolaus Henricus

Anno 1599.